Nr 2/2014

Analiza tematyczna

FORUM ODPOWIEDZIALNEGO BIZNESU

Biznes na rzecz zrównoważonych miast

WYBRANE WYZWANIA STOJĄCE PRZED MIASTAMI NA ŚWIECIE:

ŚRODOWISKOWE
(m.in. emisja CO_2, bioróżnorodność, odpady, czysta woda, konsekwencje zmian klimatu: susze, powodzie i inne kataklizmy)

SPOŁECZNE
(m.in. polaryzacja społeczna, bezrobocie, migracje, bezdomność, ubóstwo, zaspokajanie potrzeb mieszkańców i partycypacja społeczna)

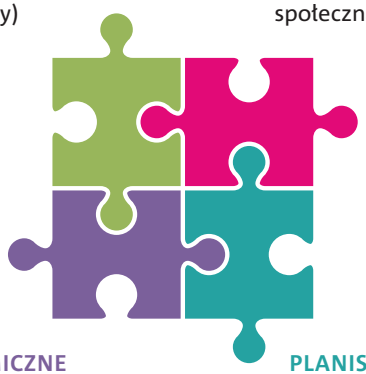

EKONOMICZNE
(m.in. monokultury przemysłowe, brak pracy dla przyjeżdżających do miast)

PLANISTYCZNE
(m.in. rozlewanie się miast, gospodarowanie przestrzenią publiczną, transport)

BIZNES NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONYCH MIAST NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI Z ANALIZY:

1. W związku z nasilającymi się procesami urbanizacyjnymi, miasta będą odgrywać coraz większą rolę i coraz większa uwaga będzie przykładana do ich zrównoważonego rozwoju.

2. W dążeniu do zrównoważonego rozwoju miasta stoją przed licznymi wyzwaniami związanymi z gospodarowaniem odpadami, transportem, wykorzystaniem zasobów, niekontrolowaną suburbanizacją, zielenią w mieście, polaryzacją społeczną czy efektywnym zarządzaniem miastem.

3. W dążeniu do sprostania tym wyzwaniom znaczącą rolę może odegrać biznes, który mając wiedzę, doświadczenie oraz zasoby finansowe może inspirować i realizować różnorodne działania na rzecz zrównoważonych miast.

MIASTA W LICZBACH:

- **60%** ludności Polski mieszka w 914 miastach w Polsce[1]
- **60%** ludności na świecie będzie żyło w miastach do 2030 roku (a w Europie 80%)[2]
- **65%** światowego PKB będzie generowane przez 600 największych miast na świecie w latach 2010-2025[3]
- **1 miliard** nowych konsumentów pojawi się w miastach do 2025[3]
- ok. **70%** światowej emisji CO_2 jest generowane w miastach[4]
- ok. **75%** światowej energii zużywają miasta[5]
- **800 tys. ton** śmieci produkuje rocznie Warszawa[6]

[1] GUS (2012 / 2014)
[2] Biuro Statystyczne ONZ
[3] McKinsey Global Institute (2012)
[4,5] Unia Europejska (2011)
[6] Miejski Zakład Oczyszczania Miasta (2013)

Rola biznesu na rzecz zrównoważonego rozwoju miast:

— **DOSTARCZANIE NOWYCH ROZWIĄZAŃ**

Biznes jest źródłem praktycznej wiedzy i konkretnych rozwiązań, które mogłyby odpowiadać na potrzeby władz miast i mieszkańców. Może też generować nowe pomysły, w tym także wprowadzać w życie innowacje technologiczne, które mogą poprawić jakość życia w mieście.

— **FINANSOWANIE**

Nakłady finansowe w przypadku aglomeracji miejskich to kluczowy czynnik ich rozwoju. Biznes jest naturalnym partnerem finansowym dla urzędów miast, ale też organizacji, mieszkańców, ogólnie ruchów miejskich.

— **EKSPERCKOŚĆ I RACJONALIZACJA**

Biznes może wspomóc w doradztwie i usprawnieniu procesów koniecznych do funkcjonowania miasta. Nie musi być tylko wykonawcą, ale włączać się już na etapie procesów koncepcyjnych i planistycznych.

— **WŁĄCZANIE SPOŁECZNE**

Biznes może być ważnym podmiotem w procesie włączania całych społeczności w życie miasta, m.in. poprzez tworzenie miejsc pracy, angażowanie się w problemy danej społeczności, współpracę z lokalnymi organizacjami pozarządowymi i administracją publiczną.

— **WDRAŻANIE ROZWIĄZAŃ EKOLOGICZNYCH**

Regulacje prawne wymuszają na firmach wykorzystywanie takich zasobów i technologii, które będą emitowały jak najmniej CO_2, zużywały jak najmniej energii czy wody, a produkty uboczne działalności gospodarczej będą biodegradowalne. Biznes przoduje w tego typu rozwiązaniach. Szuka takich, które są nie tylko ergonomiczne i przekładają się na konkretne korzyści finansowe, ale też są ekologiczne i wspierają zrównoważony rozwój miast.

Wybrane międzynarodowe inicjatywy angażujące biznes na rzecz zrównoważonych miast:

INICJATYWA	OPIS	ŹRÓDŁO
The Reference Framework for European Sustainable Cities (RFSC)	międzynarodowa inicjatywa, w ramach której przygotowane zostało narzędzie wpierające zrównoważony rozwój miast; jest dostępne za darmo na stronie internetowej (również w języku polskim)	http://www.rfsc.eu
The Urban Infrastructure Initiative	międzynarodowa inicjatywa, w ramach której firmy zrzeszone w World Buisness Council for Sustainable Development zaangażowały się w identyfikację potrzeb i szukanie rozwiązań dla 10 różnej wielkości miast na całym świecie	http://www.wbcsd.org/urban-infrastructure.aspx
Sustainable Living in Cities	niedawno zainagurowana inicjatywa CSR Europe, która ma na celu promocję współpracy między sektorem prywatnym a publicznym na rzecz poprawy jakości życia w mieście	http://www.csreurope.org
CITY MART	inicjatywa łącząca władze miast z przedstawicielami innych sektorów w celu zaspokojenia zgłoszonych wcześniej potrzeb miast	http://citymart.com
A Sustainability Incubator for Cities	międzysektorowa inicjatywa, w ramach której wybrane miasta mają okazje wdrażać w życie różnego rodzaju rozwiązania na rzecz zrównoważonego rozwoju	http://www.sustainablebusiness.com/index.cfm/go/news.display/id/25068
The European Innovation Partnership on Smart Cities and Communities	międzysektorowa inicjatywa Komisji Europejskiej na rzecz inteligentnych miast	http://ec.europa.eu/eip/smartcities/index_en.htm

Wybrane krajowe konkursy współorganizowane przez biznes na rzecz zrównoważonych miast:

KONKURS	OPIS	ŹRÓDŁO
Miasto Szans – Miasto Zrównoważonego Rozwoju	konkurs dla miast organizowany przez PwC oraz Newsweek Polska, w ramach którego wyróżniane są te miasta, w których dba się o szeroko rozumiany zrównoważony rozwój	http://www.kongresregionow.pl/miasto_szans_konkurs
ECO-Miasto	konkurs dla miast organizowany przez Ambasadę Francji w Polsce oraz Renault Polska, który ma na celu wspieranie dobrych praktyk na rzecz zrównoważonego rozwoju	http://eco-miasto.pl
BMW/URBAN/TRANSFORMS	otwarty konkurs na pomysły na rozwiązania miejskie organizowany przez Fundację Nowej Kultury Bęc Zmiana oraz BMW Group Polska	http://bmwtransformy.pl/bmwurbantransforms
Smart Cities Challenge	konkurs dla miast, które potem wspierane są przez międzynarodowy zespół IBM w poszukiwaniu rozwiązań na rzecz inteligentnego, zrównoważonego rozwoju	https://smartercitieschallenge.org

Jakie miasta?

Współcześnie dużo mówi się o miastach i nadaje im rozmaite przymiotniki. Poniższe nazwy, z którymi można zetknąć się przy temacie miast, układają się w listę życzeń. Każda nazwa kładzie nacisk na inny aspekt funkcjonowania miasta. Ta różnorodność pokazuje, jak bardzo temat jest skomplikowany, wielowątkowy i związany z wielością potrzeb, oczekiwań – wszystkich równie ważnych z punktu widzenia życia w mieście.

Kilka wybranych koncepcji miast:

Green Cities *(miasta ogrody)*	przyroda, zieleń w mieście
Compact Cities *(miasta kompaktowe, zwarte)*	zagospodarowanie centrów miast
Smart Cities *(miasta inteligentne)*	wykorzystanie nowych technologii
Creative Cities *(miasta kreatywne):*	kultura i sztuka, architektura, partycypacja społeczna
Connected Cities *(połączone miasta)*	nacisk na współpracę między miastami
Resilent Cities *(miasta „odpowiadające")*	miasta uczące się, odpowiadające na potrzeby mieszkańców
Slow Cities *(miasta „powolne")*	małe i średnie miasta, nacisk na spowolnienie tempa życia w zgodzie z naturą

Czego potrzebują Polacy w swoim mieście?

- Ścieżek rowerowych 56%
- Miejsc parkingowych 52%
- Terenów zielonych 51%
- Atrakcji kulturalnych 23%
- Placów, deptaków 16%

Źródło: Husqvarna Group (2012) Global Garden Raport

Czy wiesz, że...?

Kopenhaga (Dania) – uznana została przez Komisję Europejską za wzorcowe miasto rozwijające się w sposób zrównoważony i w 2014 ogłoszona została Zieloną Stolicą Europy [1]

Vancouver (Kanada) – zostało uznane za najbardziej zielone miasto świata w roku 2013[2]

Dąbrowa Górnicza – otrzymała I miejsce w konkursie PwC oraz Newsweek Polska „Miasto Szans – Miasto Zrównoważonego Rozwoju" (2013)[3]

---

[1] http://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital
[2] World Green Building Council's Government Leadership Awards http://www.worldgbc.org/activities/govt-leadership-awards
[3] http://www.pwc.pl/pl/biuro-prasowe/laureaci-konkursu-miasto-szans-2013.jhtml

Odpady

Odpady powstają wszędzie, choć z oczywistych względów (koncentracja miejsc pracy i skupisk ludzkich) zdecydowana większość powstaje w miastach. Od lipca 2013 (wejście w życie tzw. „ustawy śmieciowej") problem śmieci stał się powszechny. Zaczął dotyczyć nie tylko firm, ale i mieszkańców i samorządów. Każdy miał tu i ma nadal do odegrania ważną rolę. Biznes może podzielić się doświadczeniem i innowacyjnymi rozwiązaniami w zakresie choćby ponownego wykorzystania odpadów (w myśl idei ekonomii okrężnej – *circular economy*).

Biznes ma na swoim koncie także wiele działań, które zmierzają do minimalizowania ilości produktów ubocznych swojej działalności. Przykładami są choćby fabryki zero waste – gdzie znaczna część, a nawet 100% odpadów jest poddanych recyklingowI. Kluczowy jest kierunek ograniczania odpadów oraz doprowadzenie do ponownego zużycia jak największej ich ilości tak, aby na wysypiska trafiały znikome ilości śmieci. Ważne jest zastosowanie różnorodnych narzędzi – od edukacji w szkole, w domu, w miejscu pracy, po partnerską współpracę międzysektorową przy budowaniu nowoczesnej infrastruktury odbierającej i przetwarzającej odpady.

Innowacyjne rozwiązania w kompostowaniu

Aleksandra Nocoń
– Sustainability EUC
BASF Polska Sp. z o.o.

Rozwój społeczeństw oraz wzrost konsumpcji sprawiły, że kwestia gospodarki odpadami stała się jednym z najpilniejszych problemów środowiskowych. W Polsce, średnia, oficjalna, roczna produkcja odpadów na osobę wynosi ponad 300 kg – to nadal nieco poniżej normy krajów Europy Zachodniej (ponad 500 kg). Wprowadzona w lipcu 2013 roku znowelizowana ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach reguluje proces selektywnej zbiórki odpadów. Jest to krok naprzód – jednak są to działania reaktywne skierowane raczej na zagospodarowanie powstałych zanieczyszczeń, niż na zapobieganie ich powstawaniu. Jeśli spojrzeć na zasady gospodarki odpadami według ważności procesu, to na pierwszym miejscu jest: zapobieganie powstawaniu odpadów – a w tej kwestii nadal bardzo niewiele się dzieje.

Mimo nowelizacji ustawy kwestia zarządzania strumieniem odpadów biodegradowalnych – a w szczególności ich segregacja i zbiórka, nie zostały efektywnie zaadresowana. W Polsce – według danych z 2013 roku – około 87% wszystkich odpadów trafia na wysypiska, których funkcjonuje w kraju ok. 600, z czego połowa powinna zostać zamknięta w 2014, w przeciwnym razie zostaną na nas nałożone kary unijne. Zaledwie nieco ponad 200 tys. ton odpadów komunalnych jest w Polsce kompostowanych, czyli poddawanych procesowi mechaniczno-biologicznego przetwarzania. Proces ten znany wielu z „własnego ogródka", czy to przydomowego, czy też działkowego – prowadzony na skalę przemysłową, efektywnie adresuje kwestię przetwarzania wartościowych odpadów organicznych. Są jeszcze dodatkowe zalety, takie jak produkcja kompostu lub stabilizatu do nawozu roślin, czy też energii z biomasy. Rozumiejąc dzisiejsze wyzwania środowiskowe BASF wprowadził innowacyjny produkt – ecovio®, z którego produkowane są między innymi opakowania sztywne i miękkie, agrofolie oraz biodegradowalne torby na odpady organiczne. To ostatnie zastosowanie ecovio® bardzo ułatwia utrzymanie koniecznej higieny składowania, odbioru i przewozu odpadów a poprzez swoje właściwości i pełną biodegradowalność nie zakłóca procesu kompostowania.

DOBRE PRAKTYKI

Farm Frites Poland SA
Firma z sektora MŚP, z siedzibą w Lęborku, produkuje frytki, generuje więc głównie odpady organiczne. Zamiast wywozić je na lokalne wysypisko śmieci lub do kompostowni oddalonej o 200 km, rozpoczęła współpracę biogazownią rolną. Ta odpady i osad z fabryki przerabia na biogaz, a następnie na energię elektryczną. Do końca 2013 roku 94% opadów organicznych z fabryki zostało poddanych recyklingowi.

CEMEX Polska
Firma w swoich cementowniach, m.in. w Chełmie, wykorzystuje rozdrobnione odpady papierowe, tekstylne, plastikowe, mające wysoką wartość opałową – jako paliwa alternatywne wobec węgla kamiennego. Spalanie odpadów w temperaturze dochodzącej do 2000°C w piecach cementowych jest jednym z najbardziej ekologicznych sposobów ich utylizacji, a jednocześnie dostarcza energii cieplnej wykorzystywanej w produkcji.

Transport

Zrównoważony transport najczęściej kojarzy się z rowerami i ścieżkami rowerowymi. Jednak to nie wszystko. To przede wszystkim zorganizowanie takiego sposobu przemieszczania się, który spełniałby kilka cech: był płynny, efektywny, ekologiczny. Ważna jest więc dywersyfikacja możliwości poruszania się w ramach miasta (jak i dostęp do miasta z zewnątrz) oraz tworzenie odpowiedniej infrastruktury. Budowanie obwodnic i parkingów nie rozwiąże wszystkich problemów. Obwodnice zawsze gdzieś kończą się „wąskim gardłem". Rola biznesu w tym zakresie jest bardzo duża i wielowątkowa: od spraw twardych, jak konkretne rozwiązania techniczno-produktowe (np. komputerowe zarządzanie ruchem, czy nowoczesne ekologiczne autobusy, samochody elektryczne), po sprawy miękkie – związane z promowaniem postaw, tworzeniem dobrego klimatu wokół idei poruszania się komunikacją publiczną. Myśląc systemowo, biznes zatem może nie tylko kształtować nawyki pracowników, ale też sam aktywnie włączać się w organizowanie zrównoważonego transportu do swoich biur czy fabryk, budować je w takim miejscu, w którym jest już dostępna komunikacja publiczna lub jeśli nie – rozwijać ją i w tym zakresie współpracować z administracją publiczną.

Jaka jest rola dla biznesu w osiągnięciu tego, co nazywamy zrównoważoną mobilnością w mieście?

Jan Friedberg
– niezależny konsultant
ds. zrównoważonego transportu

Jeśli kierować się definicją zrównoważonego rozwoju miasta, to mówimy o pewnym modelu miasta: kompaktowego, sprawnie zorganizowanego pod względem energetycznym i transportowym, z silnie rozbudzonym środowiskiem obywatelskim. Realne warunki uzyskania miasta zrównoważonego są trzy: światli mieszkańcy, światły biznes, światli politycy. Przez „światłość" rozumiem zrozumienie idei zrównoważenia jako modelu, jaki opłaca się każdemu, w tym przyszłym pokoleniom. A to oznacza, że musimy do tego dojrzeć poprzez edukację i obserwację świata zewnętrznego.

Co biznes może i powinien? Są dwie warstwy postępowania biznesu w tej kwestii: warstwa publiczna i prywatna.
W części publicznej biznes ma zobowiązania wobec środowiska w jakim działa, bo to środowisko jest mu „udostępnione" przez społeczeństwo a samo płacenie podatków nie stanowi wystarczającego rewanżu społeczeństwu. Można udowodnić, że zrównoważone miasto jest dobrym środowiskiem dla biznesu. Zmniejsza potrzeby transportowe, poprawia jakość obsługi komunalnej.

W sferze prywatnej chodzi głównie o kwestie etyczne, rzetelności podatkowej czy kontraktowej. Ale także pewnej aktywnej postawie, np. wymuszania (z współfinansowaniem) usług preferowanych w zrównoważonym mieście (świetny przykład: przystanek kolejowy Biznes Park w Zabierzowie pod Krakowem). Jest także inne pole do wzięcia od już: „carpooling" (wspólne dojazdy do pracy samochodem). Jak to osiągnąć? Pilnować polityków, a nie z nich korzystać. Jak? Przede wszystkim wymuszać obowiązki władzy co do planowania zrównoważonego. Pięknoduchostwo? Oczywiście, ale wszak idea zrównoważenia też z tego się wywodzi.

DOBRE PRAKTYKI

T-Mobile Polska S.A.
Firma wprowadziła auta elektryczne do swojej floty samochodowej. Zorganizowała także – przy siedzibie firmy – stację ładowania pojazdów elektrycznych, z której za darmo mogą korzystać pracownicy i klienci firmy.

POLPHARMA
Firma popularyzuje regularne dojazdy rowerem do pracy. Rozpoczęto od przeprowadzenia ankiety, by oszacować liczbę potencjalnych rowerzystów oraz miejsc parkingowych i ich lokalizacji. Zbudowano ponad 100 zadaszonych miejsc parkingowych w 9 lokalizacjach. Dla zapewnienia bezpieczeństwa rowerzystów zmniejszono dopuszczalną prędkość dla ruchu samochodów na terenie firmy do 20 km/h. Zachęcając pracowników, firma wprowadziła nagrody, np. osoba, która w określonym czasie miała najwięcej wjazdów rowerem (odnotowywano to na karcie czasu pracy), otrzymywała rower.

Niekontrolowana suburbanizacja

W polskich miastach ten proces rozpoczął się dopiero w latach 90. Polega na wyludnianiu się centrów miast i poszerzaniu przedmieść. Centra miast przestały być bowiem tak atrakcyjne, jak były jeszcze kilkanaście lat temu: w opinii mieszkańców są zbyt ciasne, nieprzyjazne, głośne, a powierzchnie mieszkaniowe zbyt drogie. Tendencje te będą się nasilać. Wyzwaniem pozostaje więc zastosowanie w obrębie miasta takich rozwiązań, które sprawią, że człowiek będzie chciał w mieście nie tylko pracować, ale też odpoczywać i mieszkać. Problem suburbanizacji to problem nie tylko przedmieść, ale też dzielnic – sypialń.

Oczekiwaniem kierowanym wobec biznesu, zwłaszcza deweloperów i architektów, jest zatem to, aby planować budowę nowych osiedli z uwzględnieniem szerszych potrzeb niż tylko zapewnienie „dachu nad głową". Chodzi o dostęp do usług, w tym zdrowotnych, kulturalnych, edukacyjnych, transportu. Wbrew pozorom nowoczesne wspaniałe osiedle na obrzeżach miasta – kuszące atrakcyjnością wnętrz i często też ceną, może stać się najgorszym więzieniem, niczym getto odcięte od reszty miasta. Takie praktyki na pewno nie służą zrównoważonemu, a więc harmonijnemu i łagodnemu rozwojowi miasta.

O potrzebie odnowy urbanistyki

Maciej M. Mycielski
– MAU Mycielski Architecture & Urbanism

Pogłębiający się w Polsce chaos przestrzenny jest faktem niezaprzeczalnym. Obecna planistyka na podstawie „dogmatu" komfortu samochodu wszędzie i zawsze, doprowadziła do uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla wirtualnego 77 milionowego społeczeństwa i ponad 130 miliardowego (PLN) zadłużenia miast wynikającego z zobowiązań do wykupów, według danych z Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (2012). Co więcej, większość tych nowych obszarów osłabia siłę gospodarczą miast poprzez suburbanizację – która zgodnie z użytym w nazwie przedrostkiem – jest rodzajem substandardu, niepełnym miastem: to zamknięte osiedla, mega centra handlowe, strefy biurowe, zakorkowane arterie, zaniedbane strefy środowiskowe. Nie ma tam miejsca dla zdrowego rozwoju dzieci ani dla naszego – chyba najszybciej w Europie starzejącego się – społeczeństwa. Innymi słowy, obecna planistyka kompletnie kuleje. Przestała być urbanistyką – sztuką budowania wsi, miast, regionów. Czy zapomnieliśmy, że kiedyś umieliśmy odbudować unikalną „miejskość" miasta ze zniszczeń wojennych, tworzyć „policentryczność" miast-ogrodów, zbudować nowe miasta i zintegrowane dzielnice tj. Gdynia, warszawskie nowe dzielnice z II RP, (stare) Tychy, Nowa Huta w Krakowie? Warto przyjrzeć się temu historycznemu dorobkowi urbanistyki właśnie dlatego, że koncepcja policentrycznych miast ze zrównoważonymi dzielnicami o mieszanych funkcjach, różnymi typami mieszkań, usługami, biurami, miejscami pracy, szkołami i miejscami rekreacji itd. – z perspektywy czasu bezdyskusyjnie się sprawdziła. Musimy te zasady odkryć i zastosować na nowo. Dziś nowe dzielnice jak Siewierz-Jeziorna i Gdynia Zachód stanowią silną alternatywę dla szalejącej suburbanizacji. Urbanistyka ma wpływ na jakość i przestrzeń życia człowieka o stokroć większy niż sama architektura. Obejmuje cały zakres planowania przestrzennego, urbanistycznego, zdrowego partnerstwa publiczno-prywatnego (międzysektorowego) oraz realnej partycypacji społecznej. Miasta integrując tę wielowarstwowość są atrakcyjniejsze, tworzą większą wartość dla mieszkańców i inwestorów. Dlatego odnowa urbanistyki, jako sztuki budowania zrównoważonych miast, jest najlepszą inwestycją dla samorządów oraz świata finansowego. Postulaty zrównoważonej urbanistyki wyrażone np. w Karcie Nowej Urbanistyki, są zbieżne z postulatami wyrażonymi w rządowym dokumencie „Krajowej Polityki Miejskiej" (obecnie w opracowaniu). Dysponujemy konkretnymi wzorami oraz sprawdzonymi narzędziami tj. Transect (strefowanie krajobrazu wg morfologii oraz cech zabudowania i środowiska) i warsztaty Charrette (wypracowanie wizji rozwoju w bezpośredniej konsultacji z decydentami i społeczeństwem), aby taką urbanistykę wprowadzić w życie.

DOBRA PRAKTYKA

ALTA S.A.
Firma we współpracy z urbanistami i architektami zbudowała pierwsze w Polsce miasto-dzielnicę, Siewierz Jeziorna (woj. śląskie) – zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju (otwarcie 31 maja 2014 roku). Całe miasteczko zostało zaprojektowane w taki sposób, aby stanowiło przestrzeń do mieszkania i odpoczynku, a docelowo także pracy (pomysłodawcy zakładają, że część mieszkańców znajdzie zatrudnienie na terenie dzielnicy lub okolic). Planując dzielnicę nie zapomniano m.in. o zabudowie nawiązującej do śląskiej tradycji w budownictwie, ani o dojeździe do miasta (zanim wprowadzili się pierwsi mieszkańcy już została uruchomiona komunikacja publiczna).

Zasoby

Bardzo ważnym wyzwaniem stojącym przed miastami jest efektywniejsze wykorzystanie zasobów energetycznych czy surowcowych. Jest to tym ważniejsze, że pojawiają się nowe wytyczne regulujące zużycie zasobów. Stąd potrzeba coraz większej liczby rozwiązań, które mogą doprowadzić do oszczędnego gospodarowania nimi.

Najczęściej takie rozwiązania stosuje się w budynkach – integralnym elemencie miasta. Sektor budowlany jest odpowiedzialny za zużycie 45% światowej energii i przyczynia się do blisko 50% emisji gazów cieplarnianych[1]. Budynek pasywny to jedna z nazw określająca miejsce, gdzie zastosowano takie techniki, które pozwalają zachować komfort życia i pracy przy jednoczesnym radykalnym zmniejszeniu lub nawet wyeliminowaniu zużycia zasobów i emisji CO_2.

Decoupling na poziomie miejskim
W kwietniu 2013 roku Organizacja Narodów Zjednoczonych przedstawiła raport, w którym eksperci z różnych środowisk opisują przykłady innowacyjnych metod projektowania i zarządzania miastem z racjonalnym wykorzystaniem zasobów miejskich. To jest właśnie tytułowy „decoupling", czyli zasada mówiąca o zerwaniu zależności pomiędzy rozwojem gospodarczym a coraz większym wykorzystaniem zasobów (wody, energii, zieleni, przestrzeni). Dzięki licznym dobrym praktykom, publikacja ta może stać się inspiracją nie tylko dla zarządzających miastami, ale także dla lokalnych przedsiębiorców.

Źrodło: UNEP (2013) City-Level Decoupling: Urban resource flows and the gouvernance of infrastructure transitions. A Report of Working Group on Cities od the International Resource Panel.

[1] http://www.budnet.pl/Jaki_jest_wplyw_budynkow_na_srodowisko,Analizy_badania_raporty,102084-czytaj.html

Przyszłość w ekobudownictwie

Jakub Zagórski
– Green Business Manager
Skanska Commercial Development Europe

Globalne badanie Energy Efficiency Indicator z 2013 roku, przeprowadzone wśród ponad 3 tys. osób decyzyjnych na rynku nieruchomości z 10 krajów, wskazuje, że systematycznie wzrasta zainteresowanie rozwiązaniami energooszczędnymi w budynkach. Taki kierunek promuje też Unia Europejska. Według dyrektywy unijnej wszystkie nowopowstające budynki po 2020 roku mają być bliskie zeroenergetyczności, a obiekty publiczne powinny spełniać ten warunek już od 2018 roku. Z badań przedstawionych w uzasadnieniu do regulacji wynika, że budynki są odpowiedzialne za wykorzystanie aż 40% energii i niemal 50% emisji dwutlenku węgla w Unii.

W centrum Warszawy Skanska zrealizowała projekt Atrium 1, który jest ogromnym krokiem w kierunku zeroenergetyczności w budownictwie biurowym. Do chłodzenia i ogrzewania budynku został zastosowany system geotermalny. Dodatkowo, wymienniki ciepła umieszczone 200 metrów pod ziemią wspiera energia powstająca w panelach fotowoltaicznych. Zastosowano także oświetlenie LED i nowoczesne systemy sterowania, które, jak wynika z zeszłorocznych badań Philips i Skanska, mogą zmniejszyć zużycie energii do oświetlenia biur o prawie 70%. Z naszych szacunków wynika, że najbardziej wydajne innowacyjne technologie zastosowane w projektach Skanska pozwalają zmniejszyć zużycie energii nawet do 50% w stosunku do budynków referencyjnych, czyli zgodnych z polskimi normami. Zielone budynki, poza oszczędnością, przynoszą również szereg innych korzyści – są komfortowe oraz poprawiają jakość życia i pracy. Przykładem są nowoczesne biurowce, gdzie zapewnienie odpowiednich warunków wewnętrznych może się przełożyć na wzrost efektywności pracy o kilka lub nawet kilkanaście procent w zależności od rodzaju wykonywanych zadań. Według badań Deloitte z 2008 roku aż 93% firm, które wdrożyły w swoich siedzibach zielone rozwiązania, zaobserwowało większe zainteresowanie potencjalnych pracowników, a 81% z nich odnotowało mniejszą rotację. Stąd rosnące zainteresowanie zielonymi budynkami ze strony firm.

DOBRA PRAKTYKA

Bayer Sp. z o.o.
Firma we współpracy z licznymi partnerami opracowała i zaadaptowała na skalę globalną koncepcję budynków o zerowej emisji, generujących własne źródła energii – EcoCommercial Building. Jest to koncepcja dostosowana do różnych stref klimatycznych. Może być stosowana w klimacie gorącym do ochrony przed ciepłem, ale także do zatrzymania ciepła wewnątrz budynku w wypadku regionów o klimacie chłodniejszym. Pierwszy budynek – przedszkole w Niemczech – został oddany do użytku w 2009 roku. W styczniu 2011 roku Bayer oddał do użytku swój pierwszy zeroemisyjny biurowiec w Indiach. Energia elektryczna w budynku w 100% dostarczana jest z ogniw fotowoltanicznych.

Przyroda w mieście

Przyroda na terenie miasta daje poczucie harmonii – jest niezbędna do prawidłowego życia człowieka na terenach zurbanizowanych. Pełni funkcje zdrowotne, ochronne, społeczne, estetyczne. Zieleń tłumi hałas, ochrania od kurzu, oczyszcza powietrze. Tereny zielone są miejscem uprawiania sportu i odpoczynku, dają możliwość obcowania z żyjącymi na ich terenie zwierzętami. Wpływają na strukturę i wygląd miasta. Jest ona także niezbędnym elementem ochronnym. W wypadku pożarów stanowi barierę dla rozprzestrzeniającego się ognia oraz spowalnia jego przenoszenie. Zaś w wypadku dużej ilości opadów trawniki absorbują nadwyżki wody, co stanowi naturalną barierę przeciwpowodziową. Drzewa wpływają też na zmniejszenie skupisk ciepła, a w konsekwencji ograniczają globalne ocieplenie.

Są dwa momenty, gdy na zieleń należy zwrócić szczególną uwagę. Po pierwsze w czasie planowania nowych osiedli. Chodzi o to aby zarezerwować dla niej odpowiednią ilość miejsca. Po drugie, gdy budowane są nowe inwestycje w okolicy terenów zielonych. Należy wówczas maksymalnie zabezpieczyć przyrodę, aby w trakcie robót budowalnych jej nie naruszyć. Jest jeszcze jeden aspekt – rewitalizacja już istniejących, ale zniszczonych lub nieatrakcyjnych przestrzeni parkowo-leśnych. Może być ona kuszącą przestrzenią pod kolejne inwestycje. Ważną rolą władz miasta jest zrównoważone podejście i – o ile jest taka możliwość finansowo-organizacyjna – przywrócenie ich do dawnej świetności i funkcji rekreacyjnych.

Zieleń - integralny element miasta

dr Jakub Kronenberg
– członek zarządu Fundacji Sendzimira

Badania przeprowadzone przez Fundację Sendzimira wśród ekspertów zajmujących się zielenią w polskich miastach wskazały na najważniejsze problemy w tym obszarze. Okazuje się, że biznes może odegrać znaczącą rolę w ich rozwiązywaniu. Podobnie jak w innych sferach działalności gospodarczej, również w przypadku zarządzania zielenią zastosowanie znajdują dobrowolne standardy i zobowiązania firm, w tym dotyczące wyboru dostawców/wykonawców. Wybierając firmy budowlane czy firmy zajmujące się pielęgnacją zieleni, powinniśmy ograniczyć się do tych, które posiadają szczególnie dobrą reputację w kontekście poszanowania otoczenia przyrodniczego (to, na co należy zwracać uwagę omówiono szczegółowo w poradniku „Przyroda w mieście. Rozwiązania", wydanym przez Fundację Sendzimira w 2013 r.). Niefachowe wykonywanie tego typu prac oraz brak właściwego nadzoru nad nimi to przykłady podstawowych problemów z zarządzaniem zielenią w polskich miastach.

Firmy dostrzegają, że zielone otoczenie podnosi wydajność pracowników, a widok na zieleń obniża poziom ich stresu. Między innymi z tego powodu zieleń traktowana jest jako ważny element otoczenia budynków biurowych w programach certyfikacji „zielonych budynków", takich jak LEED. Warto o tym pamiętać, ubiegając się o taki certyfikat. Warto też pamiętać, że niedostateczne środki instytucji publicznych są najważniejszą barierą dla zarządzania zielenią w polskich miastach. Biznes może przyczynić się do rozwiązania tego problemu na wiele sposobów, np. uczestnicząc w kosztach tego zarządzania, w tym realizując je w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego, a nawet zakładając własne tereny zieleni (wzorem dawnych kapitalistów, którzy zakładali reprezentacyjne parki i pierwsze ogrody działkowe).

Musimy jednak pamiętać, że tego typu inicjatywy nie mogą być rozpatrywane w oderwaniu od innych działań na rzecz zazielenienia miast. Przyroda bywa nazywana zieloną infrastrukturą, by podkreślić, że chodzi o spójny system, w przypadku którego ciągłość połączeń pomiędzy różnymi elementami jest tak samo ważna, jak w przypadku infrastruktury np. drogowej.

DOBRE PRAKTYKI

Hyatt Regency Warsaw
Na dachu hotelu Hayatt Regency w Warszawie (niedaleko Łazienek Królewskich) zainstalowane zostały pasieki z pszczołami, nad którymi pieczę sprawuje doświadczony pszczelarz. Pasieka liczy obecnie 6 uli i w planach jest dalsze jej rozbudowywanie. Miód pochodzący z tej „prywatnej" pasieki podawany jest gościom hotelowym pod marką „Łazienki Gold" i wpisuje się w propagowaną przez hotel zdrową dietę. Co ciekawe, miód powstający w pobliżu dwóch ulic jest ekologiczny i zdrowy, co potwierdzają regularne badania próbek w laboratorium.

Orange Polska
Firma zaplanowała i zbudowała nową siedzibę dla 3350 pracowników rozproszonych wcześniej w różnych częściach miasta. Tak powstało Miasteczko Orange wybudowane z myślą o środowisku i komforcie pracowników. Kompleks budynków uwzględnia wymogi energooszczędności i ograniczenia zużycia wody, a także czynniki wpływające na zdrowie pracujących tam osób. Zielona przestrzeń służy do wypoczynku i stanowi także podstawę do ochrony bioróżnorodności biologicznej – na terenie miasteczka m.in. zainstalowano budki dla ptaków.

Polaryzacja społeczna

Zapewne większości znany jest termin „dzielnica biedy": gorsza, brudna, peryferyjna. Dzielnice miast, zwłaszcza dużych, mają w oczach ich mieszkańców różne konotacje, np. dzielnica inteligencka, robotnicza czy przemysłowa. Te rozróżnienia niewątpliwie pokazują różnorodność miasta, ale też prowadzą do wykluczania ekonomiczno-społecznego części miast lub – w wyniku zmian rynkowych – nawet całych miast.

Dzięki nowym inwestycjom, np. budowaniu nowoczesnych osiedli na terenach postrzeganych niegdyś jako gorsze – dochodzi do „wymieszania" mieszkańców i powolnej zmiany charakteru tej części miasta. Często taka zmiana może nastąpić także dzięki rozpoczęciu działalności nowej firmy, która może być potencjalnym miejscem pracy, ale też „nowym mieszkańcem", który ma szansę wnieść w daną społeczność swój wkład finansowy, organizacyjny, partnerski. Dla firm – które coraz częściej identyfikują swoich interesariuszy – społeczność lokalna jest najważniejszym z nich.

Współpraca na rzecz poprawy jakości życia na warszawskim Targówku Fabrycznym

Justyna Rymkiewicz
– Company Communications
Procter and Gamble DS Polska Sp z o.o.

U podstaw działania P&G leży współpraca i pomaganie ludziom w potrzebie. Dlatego też jako firma troszczymy się o lokalne społeczności, w których działamy. Od ponad 20 lat jesteśmy członkiem społeczności warszawskiego Targówka Fabrycznego, gdzie ulokowane jest nasze Biuro Główne i fabryka pieluszek Pampers.

Targówek jest dzielnicą, która od wielu lat boryka się z poważnymi problemami społecznymi. Jako dobry sąsiad i obywatel staramy się adresować te problemy w kompleksowy sposób. Współfinansowaliśmy obiekty sportowe przy sąsiadującej szkole podstawowej. Wspieramy lokalny klub sportowy i placówki kulturalno-edukacyjne, w tym szkołę i przedszkole. W zeszłym roku, w ramach globalnej współpracy z Habitat for Humanity, wyremontowaliśmy, także przy udziale wolontariuszy P&G, dwa budynki sąsiadujące z naszą fabryką. Projekt współfinansował Urząd Dzielnicy Targówek. Dzięki naszej wspólnej pracy udało się poprawić warunki życia kilkudziesięciu rodzin. W tym roku planujemy kolejny etap tego projektu, wybudowanie przy wyremontowanych budynkach placu zabaw dla dzieci.

Z naszego punktu widzenia ważne jest to, aby pomoc w rozwiązywaniu problemów społecznych zawsze odbywała się we współpracy i w dialogu z władzami lokalnymi oraz beneficjentami. Połączenie tych sił przyniesie najlepsze korzyści dla lokalnej społeczności.

DOBRA PRAKTYKA

Fortum Power and Heat Polska
Firma czuje się odpowiedzialna za sytuację ekonomiczną rodzin w miastach aglomeracji śląskiej. Współpracując z lokalnymi organizacjami i instytucjami angażuje się w projekty, które pozwolą dzieciom i młodzieży uwierzyć w siebie, poznać swoje możliwości, zdobyć nowe umiejętności i zobaczyć ludzi, którzy sami odnieśli sukces. Wśród działań były projekty wakacyjne dla dzieci i młodzieży, w 2012 roku – zajęcia teatralne przygotowujące do wystawienia spektaklu. Także warsztaty i spotkania ze znanymi Ślązakami oraz wyprawa rowerowa, w czasie której młodzież miała pokonać 770 km, aby dotrzeć do Przylądka Północnego (Nordkapp).

Zarządzanie miastem

Stojące przed miastami liczne wyzwania społeczne, ekonomiczne i środowiskowe wymuszają na władzach miasta coraz efektywniejsze zarządzanie. Chodzi nie tylko o eliminację niepotrzebnej biurokracji i podejmowanie decyzji w oparciu o regularnie zbierane dane. Od jakiegoś czasu rodzi się nowa potrzeba – współdziałania i współuczestniczenia w procesie podejmowania decyzji np. o wydatkach na realizacje inwestycji miejskich. Mieszkańcy chcą mieć wpływ na to, co się dzieje na ich osiedlu i w mieście. Z drugiej zaś strony gospodarze miast potrzebują informacji zwrotnej i eksperckiej porady. Zarządzanie, zwłaszcza dużym miastem, robi się zatem coraz bardziej skomplikowane.

Ważne, aby pamiętać, że miasto miastu nierówne. Bezrefleksyjne przeniesienie sprawdzonego w jednym mieście rozwiązania do drugiego – często nie zdaje egzaminu. Biznes ma do odegrania ważną rolę we współgospodarowaniu miastem – może nie tylko być inwestorem, ale bazą opinii eksperckich i źródłem rozwiązań na miarę każdego miasta.

Poszukiwanie rozwiązań na rzecz lepszego zarządzania miastem

Małgorzata Wagner
– dyrektor MOPS Łódź

Struktura organizacyjna Urzędu Miasta w Łodzi, w której znajduje się między innymi Miejski Ośrodek Pomocy jest bardzo skomplikowana i rozbudowana. MOPS jest podstawową jednostką systemu pomocy społecznej w Łodzi. Liczba mieszkańców korzystających z pomocy społecznej, przekracza 30% populacji. W tej sytuacji, zarówno sektor publiczny, jak i organizacje pozarządowe starają się ze sobą współpracować poprzez pomoc najbiedniejszym i wykluczonym społecznie mieszkańcom miasta. Przy czym działania te nie są skoordynowane, ponieważ działają na innych zasadach. Ograniczenia finansowe powodują, że pomoc nie jest rozprowadzana na odpowiednim poziomie. Brak narzędzi i rozwiązań technologicznych do współpracy tych sektorów może powodować, że pomoc zostanie udzielona dwukrotnie lub nie będzie dokładnie rozdzielona w zależności od potrzeb. Uznaliśmy, że przygotowanie metody wymiany informacji pomiędzy wszystkimi instytucjami pozwoli zapobiec podwajaniu otrzymanej pomocy i stworzy realną szansę na przygotowanie takiego rozwiązania IT, aby polepszyć zarządzanie jakością życia w mieście. Dlatego zdecydowaliśmy się wziąć udział w programie organizowanym przez IBM.

Bezpośrednią motywacją do uczestnictwa w programie firmy IBM Smart Cities była potrzeba opracowania rozwiązań dotyczących współpracy między instytucjami w Łodzi, które oferują usługi społeczne dla podopiecznych MOPS. Współpraca ta miałaby polegać na wzajemnym informowaniu instytucji publicznych i organizacji pozarządowych o przekazywanej pomocy i jej rodzaju, o jaką ubiega się mieszkaniec miasta. Projekt pokazał, że istnieje realna możliwość wprowadzenia inteligentnych rozwiązań w dziedzinach społecznych, które obecnie nie są w wystarczającym stopniu uwzględnione w elektronicznej wymianie informacji. Rekomendacje jakie płyną z raportu końcowego firmy IBM to łączenie baz danych poprzez konkretne narzędzia informatyczne oraz połączenie konkretnych kompetencji poszczególnych Departamentów Urzędu Miasta Łodzi w jednym sektorze, na przykład usług społecznych.

DOBRE PRAKTYKI

RWE Polska
Firma włączyła się w program Miasta Przyszłości (program organizowany przez THINKTANK) – poświęcony kluczowym wyzwaniom związanym z rozwojem ośrodków miejskich. Prowadzony jest on z udziałem partnerów rządowych, samorządowych i biznesowych, co zapewnia transfer wiedzy na temat rozwiązań z zakresu zarządzania miastami, w różnych częściach świata. W ramach programu stworzono platformę dyskusji na temat modeli i narzędzi zarządzania miastami w kontekście zrównoważonego rozwoju, innowacji społecznych i budowania miast inteligentnych.

Orange Polska
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej, Wodociągów i Kanalizacji w Środzie Wielkopolskiej zdecydowało się na zainstalowanie zaproponowanego przez Orange Polska innowacyjnego systemu zdalnego pomiaru wody u ponad 1100 odbiorców. Dzięki bieżącemu monitoringowi udało się m.in. zminimalizować niekontrolowane wycieki wody i umożliwić szybkie reagowanie na awarie sieci wodociągowej.

Krajowa Polityka Miejska (KPM)

Potrzeba zrównoważonego rozwoju miast zauważana jest również na poziomie polityki regionalnej i krajowej. W związku z tym w kwietniu 2014 została przedstawiona pierwsza wersja Krajowej Polityki Miejskiej. Obecnie (czerwiec 2014) trwa ostatni etap konsultacji tego dokumentu, który jesienią 2014 roku ma być przekazany do Sejmu.

Krajowa Polityka Miejska jest dokumentem strategicznym określającym planowanie działania administracji rządowej dotyczące polityki miejskiej. Ma ona w założeniu integrować podejście do rozwoju różnej wielkości miast w Polsce. Miast, które w przyszłości mają być: konkurencyjne, silne, spójne, zwarte i zrównoważone, sprawne.

W KPM wyróżnionych zostało 10 wątków tematycznych, priorytetowych obszarów, na które miasta powinny zwrócić szczególna uwagę. Co ważne, praktycznie w każdym z tych wyzwań mniej lub bardziej podkreślana jest rola przedsiębiorców i potrzeba współpracy międzysektorowej. Sektor prywatny jest bowiem jednym z adresatów KPM, choć jego rola nie jest dokładnie określona.

Główne dokumenty, do których odnosi się KPM:
— Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, miasta, obszary wiejskie (z 13.07.2010)
— Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (z 13.12.2011)
— Karta Lipska na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich (24-25 maj 2007)

Projekt KPM wzbudza wiele kontrowersji ze względu na dosyć powierzchowne zapisy i brak konkretyzacji źródeł dofinansowania miast, które chciałyby stosować się do wytycznych KPM. Niemniej jednak jest to dokument niezwykle potrzebny i dający podstawę do dalszych rozmów o zrównoważonym rozwoju miast i współpracy międzysektorowej.

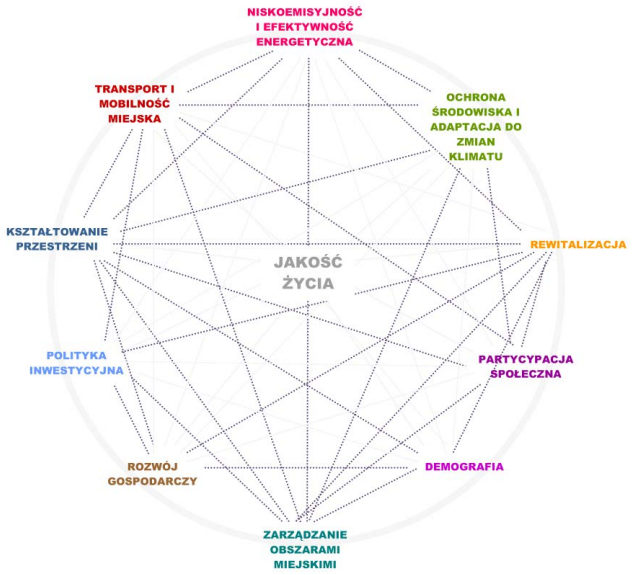

Źródło: Krajowa Polityka Miejska

Miasta w centrum uwagi

Andrzej Brzozowy
– zastępca dyrektora Departamentu Polityki Przestrzennej w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju

Miasta stanowią siłę sprawczą rozwoju gospodarczego, tworzenia miejsc pracy, są miejscami koncentracji usług podstawowych i wyższego rzędu oraz kierunkami migracji, stąd też ich rozwój leży w interesie całego kraju. Jednocześnie rosnąca konkurencja globalna uwypukla wyzwania stojące przed miastami: na tle największych miast zachodniej i północnej Europy główne polskie ośrodki nadal cechuje niedostatek rozwoju funkcji metropolitalnych, niski poziom innowacyjności i sieciowej współpracy. Wśród mniejszych miast poza szeregiem tych, które odnoszą gospodarcze sukcesy jest także wiele, których tempo rozwoju jest niewystarczające, które cechuje niski poziom oferty usług publicznych, niski poziom aktywności gospodarczej i inwestycyjnej, a ich powiązania z większymi ośrodkami są niewystarczające.

Krajowa Polityka Miejska wskazuje na konieczność posiadania przez każde miasto zindywidualizowanego, kompleksowego i będącego efektem spójnej polityki rozwojowej pomysłu na rozwój. W dokumencie wskazane są najważniejsze, pożądane kierunki działania samorządów w zakresie wsparcia rozwoju przedsiębiorczości i pozyskiwania inwestorów, np. poprzez rozwijanie lokalnych specjalizacji, tworzenie klastrów, warunków do rozwoju przedsiębiorstw o charakterze lokalnym, „zatrzymywania" w mieści pracowników naukowo-badawczych o najwyższych kwalifikacjach. W zakresie wsparcia atrakcyjności miast wskazywana jest konieczność budowania odpowiedniego wizerunku miasta, przyjaznej dla mieszkańców i przedsiębiorców przestrzeni miejskiej czy budowania wyspecjalizowanych dzielnic/kwartałów łączących biznes, rekreacje i kulturę.

Kierunki działania przedstawione w KPM jako zasadne do podjęcia przez samorządy będą wspierane jednocześnie z poziomu rządowego (m.in. poprzez zmiany przepisów, działania i centra wiedzy). Wśród wymienionych w dokumencie elementów można przytoczyć np. kwestię zmiany zapisów ustawy „Prawo budowlane" celem usprawnienia procesu inwestycyjnego czy przegląd funkcjonowania sieci lokalnych instytucji otoczenia biznesu dla usprawnienia systemu i uzupełnienia ewentualnych „białych plam".

Warto podkreślić, że przedsiębiorcy wskazywani są jako jedni z adresatów i podmiotów KPM. To oni aktywnie budują pozycję i siłę gospodarczą polskich miast, tworzą rynek pracy, a coraz częściej pełnią także rolę dostarczycieli usług publicznych (poprzez działania w formule partnerstwa publiczno-prywatnego).

ŹRÓDŁA I INSPIRACJE

http://100resilientcities.rockefellerfoundation.org – strona internetowa Fundacji Rockefellera na temat „Resilent cities network”

UNEP (2013) City-Level Decoupling: Urban resource flows and the gouvernance of infrastructure transitions. A Report of Working Group on Cities od the International Resource Panel. Swilling M., robinson B., Marvin S., Hodson M. http://www.unep.org/resourcepanel/portals/24102/pdfs/Cities-Full_Report.pdf

http://inteligentnemiasta.pl/; http://www.uabssc.org/; http://www.smart-cities.eu – wybrane strony internetowe poświęcone tematyce smart sities

THINKTANK, RWE (2013) Przyszłość miast, miasta przyszłości. http://mttp.pl/pobieranie/RaportMiastoPrzyszlosci.pdf

McKinsey Global Institute (2012) Urban world: Cities and the rise of the consuming class. http://www.mckinsey.com

Krajowa Polityka Miejska (2014) http://www.mir.gov.pl/fundusze/Fundusze_Europejskie_2014_2020/Documents/Krajowa_Polityka_Miejska_wersja_I_27032014.pdf

Forum Odpowiedzialnego Biznesu. Raport Odpowiedzialny Biznes w Polsce. Dobre Praktyki. (2011, 2012, 2013) http://odpowiedzialnybiznes.pl

Unia Europejska (2011) Miasta jutra. Wyzwania, wizje, rozwiązania. http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/citiesoftomorrow/citiesoftomorrow_summary_pl.pdf

„DISCLOSING CLIMATE RISKS & OPPORTUNITIES IN SEC FILINGS” (2011) – Przewodnik dla firm z zakresie raportowania kwestii związanych ze zmianami klimatu http://www.ceres.org/resources/reports/disclosing-climate-risks-2011

PRZYGOTOWANIE ANALIZY:
Ewa Albińska,
Agata Gruszecka-Tieśluk,
(Forum Odpowiedzialnego Biznesu)

Analizy tematyczne Forum Odpowiedzialnego Biznesu to cyklicznie wydawane dokumenty, których celem jest dostarczenie podstawowych informacji na wybrany temat w zwięzłej i przystępnej formie oraz przedstawienie różnych punktów widzenia, które pojawiają się w dyskursie publicznym. Analiza wskazuje również, dlaczego dany temat może być istotny dla przedsiębiorstw oraz na jakie aspekty powinny one zwrócić uwagę w kontekście realizacji ich strategii CSR.

Forum Odpowiedzialnego Biznesu jest najstarszą i największą organizacja pozarządową w Polsce, która zajmuje się koncepcją społecznej odpowiedzialności biznesu w kompleksowy sposób. Forum to organizacja typu think-and-do-tank, będąca rzecznikiem prowadzenia biznesu w sposób odpowiedzialny, czyli biorący pod uwagę wpływ przedsiębiorstwa na środowisko i społeczeństwo.

KONTAKT:
Forum Odpowiedzialnego Biznesu,
e-mail: biuro@fob.org.pl,
tel. 22 627 18 71
www.odpowiedzialnybiznes.pl